

BOŽENA STEINEROVÁ

Božena Steinerová se narodila v Českém Těšíně, kde se s náročným programem poprvé objevila na koncertním pódiu v osmi letech a nebyla zázračným dítětem ani náhodným zjevem. Její nevšední talent byl stále doplňován cílevědomou prací. Interpretační vývoj B. Steinerové nezáležel pouze na osvojení virtuosity, nýbrž i v tom, že každou etapou svého vývoje spolu s rozšiřováním repertoáru nabývala její virtuosita většího významu při objevování tvůrčích záměrů. Boženě Steinerové vždy imponovala Beethovenova heroičnost, meditační a filosofická hloubka Brahmsova, Chopinova emocionalita, v Schumannovi nachází spojení technické virtuosity s romantickou poezií a obsahem. Schubert v jejím podání je nejčistším pramenem hudby. Skladby F. Liszta nepatetizuje, snaží se pouze zvýraznit sílu jeho fantazie a umělecké výpovědi. Pro Ravela má eleganci zvuku a brilanci, ve skladbách Rachmaninova uplatňuje dynamickou hru a nový obzor našla pro klavírní tvorbu skladatelů naší současnosti.

Pro klavíristku Boženu Steinerovou bylo štěstím, že se dostala pod umělecké vedení prof. Ilony Štěpánové-Kurzové na hudební fakultě AMU v Praze, jejímž ideálem byla vyrovnaná technika, promyšlená práce s pedálem a zvukem. Neuspokojil ji dokonale technicky připravený tón, pokud byl vnitřně nezúčastněný. Především však milovala talenty. Boženu Steinerovou v roce 1966 přijala do své třídy. Potom přišla umělecká aspirantura (1971-1973) na moskevské konzervatoři P. I. Čajkovského u prof. Rudolfa Kerera.

Cestu ke kariéře klavírní umělkyně otevřely první ceny v mezinárodních soutěžích F. Chopina v Mariánských Lázních a v Beethovenově Hradci u Opavy. Ani takové oficiální ocenění mladou umělkyni neuspokojilo. S největší energií se pustila do práce. Její repertoár se rozšiřuje a interpretačně prohlubuje. Velký význam pro ni mělo pozvání do mistrovských kurzů prof. Kadosy v Budapešti; především absolvovala znamenitou školu u prof. Badury-Skody a prof. Alfreda Brendla ve Vídni. Obohacena o množství poznatků a zkušeností se nyní vydala na samostatnou cestu.

Intenzivní zahraniční aktivita Boženy Steinerové se datuje od roku 1975, kdy koncertuje např. v Londýně, Paříži, Berlíně, Mnichově, Kolíně na Rýnem, Bambergu, Moskvě, Singapuru a Tokiu. Jediněčným studijním materiálem pro poznání uměleckého profilu B. Steinerové jsou nahrávky na CD. V její interpretaci existují zejména nahrávky Lisztovy sonáty b moll a Mefistova valčíku a Čajkovského klavírního koncertu b moll. Ze svých osobních premiér řady českých soudobých skladatelů připomíná provedení a nahrávku klavírního koncertu a sonáty Jindřicha Felda a Monolitů Jiřího Pauera. Nahrávky jsou s účastí významných dirigentů J. Bělohávkou, E. Gracise, O. Trhlíka s Českou filharmonií, Pražskými symfoniky a Symfonickým orchestrem Čs. Rozhlasu.

V tomto období B. Steinerová svůj čas rozděluje mezi koncertní pódiu a školu. Po pedagogickém působení na pražské konzervatoři přestoupila na pedagogickou fakultu Univerzity Karlovy v Praze a byla jmenována docentkou (1981-1985).

Rok 1985, rok uměleckých úspěchů, byl i rokem jiných složitých událostí v jejím životě. Božena Steinerová emigrovala do Německa. Teď se pro ni jediná hudba stává aktivní silou utvářející vůli. O to důkladněji pracuje sama na sobě. Překvapuje novými polohami svého interpretačního umění. Druhá polovina osmdesátých let byla obdobím vypjatého a namáhavého koncertování a nahrávání zejména pro německý a japonský rozhlas. Svrchovaně důležité bylo, a do současné doby zůstává, pedagogické působení na univerzitě v Regensburgu. Vždy má pečeť vysoké profesionality, což dokazují úspěchy žáků v prestižní soutěži „Jugend musiziert“. Také v koncertní činnosti tehdy přibyla nová místa.

Časově epizodickou, i když z hlediska uměleckého formování důležitou úlohu mělo její roční působení v Izraeli a pedagogické působení na Tchaj-wanu.

Božena Steinerová se v roce 1994 vrátila do vlasti. Po desetiletém působení v zahraničí znamená pro umělkyni návrat do Prahy novou etapu koncertní a pedagogické činnosti. Svoje dřívější rozhlasové a televizní nahrávky rozšířila v roce 1996 o klavírní skladby W. A. Mozarta a F. Schuberta. Počátkem roku 1997 podala znamenitý interpretační výkon v nové nahrávce klavírního koncertu Petra Ebena se Symfonickým orchestrem Českého rozhlasu a s dirigentem O. Kukalem. Při umělecké všestrannosti B. Steinerové je samozřejmé, že během celé své dosavadní umělecké dráhy se uplatňuje na domácích i zahraničních pódii nejen jako sólistka, ale soustavně i jako citlivý a zkušený partner v komorní hře.

V roce 1997 společně s Kocianovým kvartetem nahrála Elgarův klavírní kvintet pro Bayerischer Rundfunk v Mnichově. Nedávno zařadila do svého repertoáru klavírní koncert nejuznávanějšího současného světového skladatele Krzysztofa Pendereckého, jehož nahrávku pořídí v roce 2017 se Symfonickým orchestrem Českého rozhlasu a dirigentem Ondřejem Kukalem.

V současnosti je Božena Steinerová častým hostem na pódii v Itálii, v roce 2008 byla pozvána na mistrovské kurzy na Rhode Island College a Bard College v New Yorku a University of Canterbury na Novém Zélandě. V květnu 2011 uspořádala koncert a mistrovský kurz v Keňské Nairobi. Česká televize poté o Boženě Steinerové uvedla v listopadu dokument v cyklu Babylon. Božena Steinerová v roce 2013 přijala pozvání na tříměsíční masterclass na toskánské Academia Musicale a v roce 2015 vydala nové CD s nahrávkou sonát Sergeje Prokofjeva a Johanna Brahmsa. Po letošním tříměsíčním hostování na australské University of Tasmania se může pochlubit koncertní a pedagogickou činností na všech kontinentech světa.